

**Міністерство освіти і науки України Луганський
національний аграрний університет Факультет
ветеринарної медицини, біологічних і харчових технологій
Кафедра тваринництва та харчових технологій**

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. декана факультету

Людмила ПАРХОМЕНКО
«31» серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК28 ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА

ступінь освіти бакалавр

галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

спеціальність 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

освітня програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Робоча програма з дисципліни «Технології виробництва продукції свинарства» для студентів зі спеціальності 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

«30» серпня 2021 року - 14 с.

Розробник: Стрижак Тетяна Анатоліївна, доцент кафедри тваринництва та харчових технологій, кандидат сільськогосподарських наук, с. н. с.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри тваринництва та харчових технологій

Протокол від «30» серпня 2021 р. № 10

Завідувач кафедри

Валентина МОГУТОВА

Схвалено проєктною групою освітньої програми зі спеціальності 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Гарант освітньої програми

Юлія ШАХОВА

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Технології виробництва продукції свинарства» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавр галузі знань 204 «Технології виробництва і переробки продукції тваринництва» формує інтегральну, загальні та спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати навчання, якими оволодіють здобувачі вищої освіти.

Мета вивчення навчальної дисципліни – є підготовка висококваліфікованих фахівців, що володіють загальними знаннями з технологій виробництва свинарства, біологічних особливостей свиней, системи і способів розведення, утримання і вміння вести цілеспрямовану племінну роботу, вміння володіти порівняльною оцінкою технологій виробництва свинини, організувати виробництво конкурентоспроможної продукції свинарства, які необхідні для засвоєння технологічних ланцюгів щодо виробництва і переробки продукції свинарства

Завдання вивчення дисципліни:

1. Надання знань щодо сучасних технологій виробництва продукції свинарства та особливостей їх застосування в різних умовах;
2. Прищеплення студентам певних практичних навичок з технологій виробництва продукції свинарства;
3. Формування у студентів сучасного бачення закономірностей біології, індивідуального розвитку, відтворення і селекції в свинарстві;
4. Надання умінь щодо організації комплексу технологічних процесів вирощування, відгодівлі, утримання, годівлі, прибирання гною, внесення підстилки, забезпечення мікроклімату та комфорту свиней.

Навчальна дисципліна формує такі міждисциплінарні зв'язки:

ґрунтується на засвоєнні студентами дисциплін природничо-наукової, професійної та практичної підготовки: методологічних засад спеціальності і біології, анатомії, фізіології і біохімії, годівлі, генетики, гігієни дисципліни, що забезпечуються: організація племінної справи, розведення тварин.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми спеціальності 204 Технології виробництва і переробки продукції тваринництва

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері технологій виробництва та переробки продукції тваринництва при здійсненні професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів зооінженерії і проведення досліджень та здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК): **ЗК3.** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. **ЗК4.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. **ЗК5.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. **ЗК7.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. **ЗК8.** Прагнення до збереження навколишнього середовища. **ЗК9.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

СК1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу. **ФК8.** Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції свинарства. **СК11.** Здатність застосовувати знання організації та управління технологічним процесом переробки продукції тваринництва для ефективного ведення господарської діяльності підприємства **СК13.** Здатність використовувати спеціальні знання для проведення санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва. **СК 16** Здатність на підставі знань з забою тварин і стандартизації продукції організовувати та здійснювати технологію забою, виконувати фахові дії зі стандартизації тваринницьких об'єктів та процесів, сировини

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва. **ПРН5.** забезпечувати якість виконуваних робіт. **ПРН14.** Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій виробництва свинини. **ПРН23.** Здатність на підставі знань із забою тварин і стандартизації продукції організовувати та здійснювати технологію забою, виконувати фахові дії зі стандартизації тваринницьких об'єктів та процесів, сировини.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Опис підготовки фахівців	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство	обов'язкова	
	Спеціальність 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва Освітня програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва		
Змістових модулів - ____	Рівень вищої освіти: перший Ступінь освіти: бакалавр	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: 150		2021-2022	2021-2022
		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,5 самостійної роботи здобувача -4,7		7, 8	7, 8
		Лекції	
		24 год.	6 год.
		Практичні	
		26 год.	8 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
	Самостійна робота		
100год.	136 год.		
		Форма контролю: залік, іспит	

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Народногосподарське значення, стан і перспективи розвитку свинарства

Значення, стан і перспективи сучасного розвитку свинарства. Розвиток свинарства в країнах світу. Розвиток свинарства в Україні. Сучасні тенденції і напрями розвитку галузі свинарства. Основні форми господарств і ферм. Спеціалізація, концентрація, агропромислова інтеграція. Комплексна механізація й автоматизація свинарських підприємств.

ТЕМА 2. Походження свиней. Породи свиней

Походження і класифікація свиней. Дикі предки та родичі свиней. Доместикаційний процес свиней (приручення і одомашнення). Корінні породи Європи та Азії. Значення перших заводських порід свиней Британії в подальшому породоутворенні. Фактори породоутворення. Структура і властивості породи. Групи порід за напрямом продуктивності. Породи свиней поширені в Україні і в світі. Породи універсального напрямку продуктивності. Породи м'ясного, сального і універсального напрямку продуктивності.

ТЕМА 3. Біологічні, господарсько-корисні та конституційні особливості свиней

Біологічні особливості свиней. Господарські корисні ознаки свиней. Конституція та екстер'єр свиней. Типи свиней за напрямом продуктивності. Інтер'єр свиней та методи його вивчення. Взаємозв'язок між конституцією, екстер'єром, здоров'ям і продуктивністю свиней та адаптаційні ознаки.

ТЕМА 4. Основні показники продуктивності свиней

Екстер'єрні та інтер'єрні особливості свиней різних генотипів, їх зв'язок з напрямом продуктивності, кількістю та якістю одержуваної продукції. Відтворення стада. Ріст і розвиток свиней. Тривалість господарського та племінного використання свиней. Етологія свиней. Типи діяльності вищої нервової системи свиней

ТЕМА 5. Розведення та гібридизація у свинарстві

Теоретичні основи селекції свиней. Оцінка, добір і підбір у свинарстві. Оцінка і добір ремонтного і племінного молодняка. Оцінка і добір кнурів та маток. Підбір у свинарстві. Методи розведення свиней. Чистопородне розведення. Гібридизація у свинарстві. Теорія і практика створення та використання гібридних свиней. Гетерозис у свинарстві. Мінливість, успадкування, повторюваність і взаємозв'язок селекційних ознак. Використання схрещування, інбридингу, методів біотехнології.

ТЕМА 6. Облік у свинарстві. Селекційно-племінна робота у свинарстві

Селекційна робота в племінних господарствах. Особливості організації племінної роботи в товарних господарствах. Регіональна система розведення свиней. Планування племінної роботи та прогнозування її ефективності. Племінний та виробничий зоотехнічний облік. Бонітування свиней. Ідентифікація і реєстрація.

ТЕМА 7. Технологія виробництва свинини

Технологія як наука про виробництво. Технологія проектування процесу виробництва. Технологія виробництва свинини на спеціалізованих індустріальних підприємствах: проведення опоросу, годівля та утримання підсисних свиноматок і поросят-сисунів, технологія вирощування племінного і ремонтного молодняка, відгодівля свиней. Вимоги щодо мікроклімату у тваринницьких приміщеннях. Способи забезпечення мікроклімату. Екологічне виробництво свинини. Пробиотичний захист свиней.

ТЕМА 8. Моніторинг різних систем вирощування свиней

Виробництво свинини в неспеціалізованих господарствах. Виробництво свинини в сільськогосподарських підприємствах різних форм власності. Виробництво свинини в підсобних господарствах промислових і торговельних підприємств та організацій. Виробництво свинини в особистих підсобних та фермерських господарствах. Ветеринарно-санітарне забезпечення свинарських підприємств.

ТЕМА 9. Репродуктивні технології

Методи оцінювання кнурів-плідників за якістю нащадків. Методи репродуктивної біотехнології у свинарстві. Технологія вирощування, оцінювання і використання свиноматок і кнурів-плідників. Спермопродуктивність кнурів. Робота пункту штучного осіменіння свиней

ТЕМА 10 Годівля свиней

Раціони годівлі для кнурів і маток різного фізіологічного стану. Балансування і аналіз поживних речовин раціону. Норми годівлі свиней різних статево-технологічних груп. Складання рецепту комбікорму. Екологічне виробництво свинини. Пробиотичний захист свиней

ТЕМА 11. Оцінка та планування виробництва свинини

Складання плану парувань і опоросів при впровадженні турових, цілорічних опоросів та їх аналіз. Хімічний склад, фізичні, біохімічні, технологічні й поживні властивості м'ясо-сальної продукції у свинарстві. Чинники, що впливають на кількісний і якісний склад м'яса і сала. Складання плану парувань і опоросів при впровадженні турових, цілорічних опоросів та їх аналіз.

ТЕМА 12. Технологія забою і обробки туш свиней

Ознайомлення з технологією і обробкою туш свиней. Операції первинної переробки забійних свиней. Схема розрубання свинини після забою. Вивчення стандартів на свиней, призначених до забою. Категорії свиней.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
л		п	л	с.р.	л		п	л	с.р.	
Тема 1. Народногосподарське значення, стан і перспективи розвитку свинарства	18	2	2		8	12	0,5	0,5		11
Тема 2. Походження свиней. Породи свиней	12	2	2		8	13	0,5	0,5		11
Тема 3. Біологічні, господарсько-корисні та конституційні особливості свиней	12	2	2		8	14	1	1		11
Тема 4. Основні показники продуктивності свиней	12	2	2		8	13	0,5	0,5		11
Тема 5. Розведення та гібридизація у свинарстві	12	2	2		8	13	0,5	0,5		11
Тема 6. Облік у свинарстві. Селекційно-племінна робота у свинарстві	12	2	2		8	13	0,5	0,5		11
Тема 7. Технології виробництва свинини	12	2	2		8	13	0,5	0,5		11
Тема 8. Моніторинг різних систем вирощування свиней	12	2	4		8	13	0,5	0,5		11
Тема 9. Репродуктивні технології	18	2	4		8	14	1	1		11
Тема 10. Годівля свиней	12	2	2		8	13	0,5	0,5		11
Тема 11. Оцінка і планування в системі виробництва свинини	12	2	2		8	12	0,5	0,5		11
Тема 12. Технологія забою і обробки туш свиней	12	2	2		11	12	0,5	0,5		15
Усього	150	24	26		100	150	6	8		136

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заоч
1	Народногосподарське значення, стан і перспективи розвитку свинарства	4	0,5
2	Походження свиней. Породи свиней	2	0,5
3	Біологічні, господарсько-корисні та конституційні особливості свиней	2	1
4	Основні показники продуктивності свиней	2	0,5
5	Розведення та гібридизація у свинарстві	2	0,5
6	Облік у свинарстві. Селекційно-племінна робота у свинарстві	2	0,5
7	Технології виробництва свинини	2	0,5
8	Моніторинг різних систем вирощування свиней	4	0,5
9	Репродуктивні технології	2	1
10	Годівля свиней	2	0,5
11	Оцінка і планування в системі виробництва свинини	2	0,5
12	Технологія забою і обробки туш свиней	2	0,5
Разом:		24	8

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Народногосподарське значення, стан і перспективи розвитку свинарства	12	11
2	Тема 2. Походження свиней. Породи свиней	8	11
3	Тема 3. Біологічні, господарсько-корисні та конституційні особливості свиней	8	11
4	Тема 4. Основні показники продуктивності свиней	8	11
5	Тема 5. Розведення та гібридизація у свинарстві	8	11
6	Тема 6. Облік у свинарстві. Селекційно-племінна робота у свинарстві	8	11

7	Тема 7. Технології виробництва свинини	8	11
8	Тема 8. Моніторинг різних систем вирощування свиней	8	11
9	Тема 9. Репродуктивні технології	12	11
10	Тема 10. Годівля свиней	8	11
12	Тема 11. Оцінка і планування в системі виробництва свинини	8	11
13	Тема 12. Технологія забою і обробки туш свиней	8	15
	Разом	150	136

Основні види самостійної роботи, передбачені при опануванні навчальної дисципліни:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Підготовка до практичних занять,
3. Опрацювання та вивчення рекомендованої літератури та нормативних документів.
4. Робота з інформаційними ресурсами мереж Інтернет (пошук та обробка інформації).
5. Виконання завдань самостійної роботи.
6. Самоконтроль та самодіагностика засвоєння змісту освіти.

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1. *Словесні*: пояснення, лекція.
- 1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація.
- 1.3. *Практичні*: практична робота.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

- 2.1. *Аналітичний*.
- 2.2. *Методи синтезу*.
- 2.3. *Індуктивний метод*.
- 2.4. *Дедуктивний метод*.

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. *Проблемний* (проблемно-інформаційний)

3.2. *Репродуктивний*.

3.3. *Пояснювально-демонстративний*

4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання, використання проблемних ситуацій, екскурсії, групові дослідження, самооцінка знань, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій)

5. ФОРМИ КОНТРОЛЮ, МЕТОДИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма контролю: залік, іспит.

Методів оцінювання:

- опитування;

- тестування;

- розв'язання практичних завдань, задач, ситуацій.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється відповідно до методики накопичення балів за результатами поточного та підсумкового контролю.

Таблиця 5.1 – Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, освітньої програми Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Поточний контроль					Підсумковий контроль	Загальна сума балів
T1	T2	T3	T4	T5		
12	12	12	12	12	40	100
Поточний контроль					Підсумковий контроль	Загальна сума балів
T6	T7	T8	T9	T10		
12	12	12	12	12	40	100

Критерії оцінювання

Таблиця 5.2 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзаменаційна оцінка	Залік, екзамен
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX		
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальна дисципліна не передбачає використання інструментів, обладнання.

Плакати, таблиці, електронні ресурси навчально-методичного забезпечення ЛНАУ. Навчальна дисципліна передбачає використання програмного забезпечення: *on-line: Microsoft Office 365, Teams, Moodle (GNU загальна суспільна ліцензія)*.

Навчально-методичне забезпечення:

- 1) Робоча програма дисципліни
- 2) Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни
- 3) Пакет тестових завдань для контролю знань (поточний контроль, підсумковий контроль)

Розробка на освітній платформі Moodle програми навчальної дисципліни «Технологія виробництва продукції свинарства»

<http://edu.lnau.in.ua/course/view.php?id=522>

Підсумковий тест перший семестр з "Технології виробництва продукції свинарства" <http://edu.lnau.in.ua/mod/quiz/view.php?id=22716>

Підсумковий тест другий семестр з "Технології виробництва продукції свинарства" <http://edu.lnau.in.ua/mod/quiz/view.php?id=37372>

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Практикум із свинарства і технології виробництва свинини / В.І. Герасимов, Ю.В. Засуха, В.М. Нагаєвич та ін. – Харків: Еспада, 2003. – 224 с.
2. Свинарство і технологія виробництва свинини / В.І. Герасимов, Л.М. Цицюрський, Д.І. Барановський та ін. – Харків: Еспада, 2003. – 448 с.
3. Цицюрський Л.М., Засуха Ю.В. Технологія виробництва продукції свинарства. Базова контролююча програма для проведення тестового іспиту студентів. – К.: 2004 . – 34 с.
4. Свинарство України / В.І. Герасимов, В.М. Нагаєвич, Д.І. Барановський та ін. – Х.: Еспада, 2008. – 480 с.
5. Коваленко В.П., Рябко В.М., Пельх В.Г. Перспективи свиноводства. – Херсон: Айлант, 2000. – 84 с.

Допоміжна

1. Актуальные вопросы прикладной генетики в животноводстве/ Анкер, С. Венжин, Я. Дохи и др./ за ред. Я.Л. Телбецкого. Перевод зарубежных авторов М.: Колос, 1982. – 280 с.
2. Басовський М.З. Рудик І.А., Буркат В.П. Вирощування, оцінка і використання плідників, – К.: Урожай, 1992 – 216 с.
3. Вирощування ремонтного молодняка сільськогосподарських тварин. / І.І. Ібатуллін, А.І. Сривов, Л.М. Цицюрський та ін.; За ред. Б.М.Гопки. – К.: Урожай, 1993. – 248 с.
4. Интенсификация промышленного свиноводства / Г.С. Походня, Ю.В. Засуха, Л.Н. Цицюрский и др. – К.: Изд-во УСХА, 1994. – 464 с.
5. Вирощування ремонтного молодняку сільськогосподарських тварин / І.І. Ібатуллін, А.І. Сривов, Л.М. Цицюрський та ін.; За ред. Б.М. Гопки - К.: Урожай, 1993.-248 с.
6. Генофонд свійських тварин України: Навчальний посібник/ Д.І. Барановський, В.І. Герасимов, В.М. Нагаєвич та ін. / за ред. Д.І. Барановського та В.І. Герасимова. – Харків: Еспада,2005. – 400с.
7. Гноєвий І.В. Годівля та відтворення поголів'я сільськогосподарських тварин в Україні. - Харків, 2006.- 399 с
8. Доброхотов Г. Н. Свиноводство. – М.: Колос,1974. – 544 с.
9. Довідник з технології та менеджменту в тваринництві / За ред. проф. Рубана. – Харків: Еспада, 2002. – 572 с.
10. Зубець М.В., Буркат В.П. Племінні ресурси України. – К.: Аграрна наука, 1998. – 336 с.
11. Интенсификация промышленного свиноводства /Г.С. Походня, Ю.В. Засуха, Л.М. Цицюрський и др. – К.: Издательство УСХА, 1994. – 464с.
12. Інструкція з бонітування свиней; Інструкція з ведення племінного обліку у свинарстві / Затв. Міністерством аграрної політики України 17.12.2002. №

396. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2003. – 64 с.
13. Интизаров М. М. Микрофлора тела животных /М.М. Интизаров // Ж. инфектологии. – 2002. – С. 115-120.
14. Кабанов В.Д., Терентьева А.С. Породы свиней. – М.: Агропромиздат,1985. – 336 с.
15. Князев К.И. Интенсивный мясной откорм свиней. – М.: Колос, 1979. – 220 с.
16. Мечников И. И. Этюды о природе человека. – Л.: Медкнига, 2015. – 244 с.
17. Мінеральна годівля свиней //Ефективне тваринництво. – 2015. - № 3. – С. 19-24.
18. Словарь терминов по биотехнологии для производства продовольствия и ведения сельского хозяйства [А. Заид, Х. Г. Хьюз, Э Порчедлу, Ф. Николас]/ Продовольственная и сельскохозяйственная организация Объединенных наций. – Рим, 2008. – 395 с
19. Нормативно-правові акти з ідентифікації та реєстрації тварин. Мінагрополітики України. - К., 2005.- 194 с.
20. Райко В.И. Планировка и застройка животноводческих ферм.- К.: Урожай, 1989.- 280 с.

Електронні ресурси

1. zakon.rada.gov.ua
2. minfin.gov.ua
nbuv.gov.ua - електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського;
korolenko.kharkov.com- електронний каталог Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.